

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 30

23. července 2017

Cena: 8 Kč

Nejvýchodněji sloužená liturgie dr. Farského

„Do 15. století byl římskokatolický, v 16. století husitů a dnes je náš,“ tento výrok řekl mladý reformovaný kaplan dne 1. července v 16 hodin v nádherném raně gotickém kostele ve Svinici.

Ještě 27 km na východ od Košic zazněla liturgie dr. Karla Farského upravená o překlad všech nezpívaných liturgických textů do slovenštiny. Jednalo se o bohoslužbu naší církve k uctění smrti Mistra Jana Husa.

Je zvláštní, když řeknu, že si bohoslužby v pravém slova smyslu objednal Český spolek v Košicích. Objednal. Není to poprvé. Alespoň pětkrát za sebou jsem

sloužil bohoslužby v nádherném kostelíku, který byl současně tvrz, v Lúčke. Alespoň desetkrát jsem sloužil také na žádost Českého spolku v Košicích bohoslužby na Štěpána. Je opravdu milé, že Český spolek složený z různých typů náboženství chtěl naši liturgii, naše bohoslužby.

Ve Svinici byl kostel zcela plný. Mělo to jednu smůlu – kostel je na kopci a nedá se k němu dojet autem. Schody jsem nepočítal, ale 150 jich asi bude. Za košickou ekumenu byli přítomni kněží římskokatolické církve, evangelické církve, maďarské reformované církve a husité. Bohoslužbu liturgoval br. Miroslav Táborský, náš duchovní z Košic. Já jsem posloužil kázáním. Byla to nejvýchodněji sloužená liturgie dr. Karla Farského v posledních 77 letech. Musíme si však připomenout, že za první republiky jsme měli farnosti ještě dál na východ – v Mukačevu, Užhorodě a Slatiňanských Dolech (na dnešní Ukrajině).

Jan Hradil

Z modlitby bratra kaplana ze Svinice dne 1. července:

Všemohúci Bože a Otče náš nebeský v Pánovi našom Ježiši Kristovi!
S hlbokou vďačnosťou predstupujeme pred teba a ďakujeme ti,
že môžeme žiť vo svetle pravej viery, ktorú si zapaloval svojím slovom
v srdciach našich predkov, tvojich verných služobníkov.
Dnes si pripomíname verného svedka tvojej svätej pravdy
Majstra Jána Husa.
Ďakujeme ti, že si ho vyvolil, aby v časoch duchovnej temnoty
dal opäť zaznieť tvoju svätému Slovu. Chceme si pamiatku Jána Husa
i ďalších obrancov a služobníkov cirkvi uctiť tým, že budeme chrániť
ich vzácné duchovne dedičstvo. Nech si vo chvíľach, keď si máme voliť
medzi pomínuteľnou slávou a majetkom, alebo odriekanim a potupou,
pripomíname jeho odkaz: „Preto, verný kresťan, hľadaj pravdu,
hovor pravdu, počuj pravdu, uč sa pravde, miluj pravdu,
bráň pravdu až do smrti, lebo pravda ťa vyslobodí“.
Pravda, ktorú bránil Majster Ján Hus, je tvojou pravdou...

Přesunutý kostel na známce

Česká pošta vydala známku s gotickým kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, který byl přesunut v roce 1975 za 646 hodin o 841 metrů na nové místo z důvodu těžby uhlí.

Unikátní přesun byl zapsán do Guinnessovy knihy rekordů. Kostel byl posouván na čtyřech kolejích, ze zadu byl tlačěn a zepředu brzděn hydraulickými válci. Vše zajišťovaly vodováhy a elektronická čidla, která sledovala veškeré pohyby a odchylky. Na novém místě byl vzácný kostel posazen na nové základy a restaurátorské práce probíhaly až do roku 1988. Známku o nominální hodnotě 16 Kč navrhl Jan Kavan a autorem rytiny je Miloš Ondráček.

Pavel Hýbl

Již XVII. ročník Festivalu duchovní hudby proběhl pod záštitou patriarchy CČSH dr. Tomáše Butty a pražského biskupa doc. Davida Tonzara ve středu 5. července v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Mj. zde vystoupily pěvecké sbory Christi Úvaly, Resonance, Jizerka a Kvintus. Posluchači si mohli dále vyslechnout komorní soubor Matoška, skupinu Let's Go!, pěvecká sóla Ladislavy Nohejlové a Jitky Rendlové, dále ukázky z Oratoria Kázání na hoře / autor Marek Šlechta/. Pořadem provázely Markéta Hlasivcová a Květoslava Salmonová. Festival, připravovaný Kulturní radou CČSH, tradičně vykazuje vysokou úroveň interpretů i velkou návštěvnost.

Modrý život Sandry Silné

Poté, co jsem na květnové teologické konferenci v Brně vyslechla příspěvek sestry farářky Sandry Silné, charakterizovala bych její činnost v náboženské obci jako jednu nekonečnou, fascinující, programem nabítkou Noc kostelů. Myslím tím mimořádnou angažovanost, přesah, šíři aktivit, ale hlavně skutečnost otevřených dveří pro každého, kdo projeví zájem vejít. Jak proběhla skutečná Noc kostelů v Brně na Botanické, kde nyní působíš jako duchovní? Co jste si pro příchozí připravili?

V letošním roce jsem program skládala vlastně prvně, a na přání rady starších jako alternativu k tradičnímu obsazení Noci kostelů, který se na Botanické za poslední roky tak trochu ustálil. Z obvyklých pilířů zůstal dětský sbor Kampanela, který je velmi oblíbený a má široký repertoár. Sestra Pavla Váňová, velmi aktivní dáma z našeho sboru, vlastním nadšením přichystala a recitovala výbor z tvorby zlínského br. faráře Z. Svobody, který doplnila hrou na basovou loutnu studentka JAMU. Dále měli návštěvníci možnost slyšet vážnou hudbu v obsazení zpěv - akordeon a závěr Noci kostelů obstaral meditativním hudebním pásmem můj kamarád, který se věnuje alikvotnímu zpěvu a hře na různé hudební nástroje. Po celý červen byla v kostele také výstava obrazů brněnských a olomouckých výtvarníků, i tu si návštěvníci mohli prohlédnout. Díky absenci techniky nakonec nevyšlo promítání dokumentu o Janu Husovi na fasádu kostela. Na terase kostela fungoval také poprvé stánek s občerstvením a tematický bar...

♦ Na zmíněném brněnském setkání jsi mluvila o různých, řekněme, sociálních aktivitách, například v podobě filmových klubů či sou-

Na letošní teologické konferenci

sedských snídaní, které probíhaly v Praze na Břevnově. Ovlivnilo tě v tomto počínání studium psychosociálních věd na HTF UK?

To myslím ani ne, já se různým sociálním aktivitám věnuju už docela dlouho, v dětství jsem například pro kamarády z ulice organizovala improvizovanou foglarovskou klubovnu, chodili jsme třeba do lesíka za Nymburkem odlévat stopy zvířat a plnili modrý život, bobříky :-). A když jsem měla v první dekádě milénia čajovnu, pořádali jsme s kolegy různé tematické dny, třeba Den se samovarem apod. Spíš jsem vděčná za to, že se dál můžu těmto aktivitám věnovat, že to ve sboru nevadí, ba naopak. Myslím, že to vytváření společenství mám tak

nějak v krvi a je mi vlastní. A taky je důležité (pro mě určitě) nepohybovat se jen ve „své“ církevní bublině, dovolit si z ní vyjít; lidi, kteří přijdou na „sociální“ programy, jsou velkým obohacením.

* S Kristýnkou Mlýnkovou, která pracovala na naukovém odboru ústředí naší církve, jsme často mluvily o projektu křesťanské kavárny. Sama jsi měla kavárnu – napadlo tě taky něco podobného? Měla jsem zmíněnou čajovnu, ale kávu jsme tam podávali taky, nebyli jsme tak striktní :-). No, teď přemyslím spíš o husitském mikropivovaru a vidím se stát za pípou, jak točím po bohoslužbě vlastní pivo :-))) Ale jasně, kavárna je super, v Berlíně, který je mi v mnoha směrech inspirací a kam ráda jezdím, existuje několik kaváren přímo v kostelích, souvisí to i s tím, že kostely nejsou tolik využívány jako dřív, a otevřít je touto formou lidem vnímám jako dobrý nápad, jako „Noc kostelů“ po celý rok. Taková kavárna se dá pojmout totiž velmi originálně a prospěšně – tréninková kavárna pro různé znevýhodněné osoby na trhu práce, s fairtrade kávou a občerstvením, s dopoledním programem pro maminky s malými dětmi, večerním filmovým klubem, koncerty. Ale je potřeba velké nadšení, někoho, kdo si takový nápad vezme za svůj a bude i rozumět gastroprovozu, pouhé nadšení není vše. Myslím si, že směrem k veřejnosti je takové počínání vstřícnou zprávou o „normalnosti“ církve, bourá to bariéry.

♦ Zmínila jsi také zapojení do projektu Živá knihovna, který Pokračování na str. 3

Jak zacházet se žalmy

Překvapivě je dnes jednou z nejméně užívaných a nejméně oblíbených starozákonních knih kniha nejrozsáhlejší – Žalmy. I lidé nábožensky vychovaní vyjadřují, že je to pro ně obtížně dostupný biblický text. Doc. Jiří Beneš formuluje několik podnětů, které by mohly ke vstupu do této části Bible pomoci. Přinášíme dokončení článku z minulých čísel.

Opakováním je v Bibli (Tanachu) silně zdůrazněn jeden speciální podnět pro užívání žalmů. Společně ve Starém i Novém zákoně je totiž upozorněno na to, komu jsou vlastně žalmy určeny, pro koho mají být zpívány. Poprvé to formuluje prorokyně Debora: „já budu zpívat žalmy Hospodinu, Bohu Izraele“ (Sd 5,3 ČEP). Pak David v modlitbě přímo Hospodinu sděluje: „proto Ti vzdám, Hospodine, mezi pronárody chválu, budu zpívat žalmy tvému jménu“ (2 S 22,50 a v mnohých žalmech, např. Ž 77,22-23. 92,2. 101,1. 104,33. 138,1). Čtenář je tak konfrontován s jinou rolí žalmů jako textů, které nejsou primárně určeny pro něj, nýbrž pro Hospodina. To je v kontrastu s perspektivou, kdy člo-

věk očekává, že četbou žalmů něco získá sám, něco dostane, kdy chce ze žalmů brát, využít, kdy užívá žalmy ve svůj prospěch, aby je mohl pro sebe využít. Zpívat žalmy „pro Hospodina“ (nikoli pro sebe sama), tj. užívat žalmy jako formu komunikace s Bohem, jako odezvu na zaslechnutá Hospodinova slova, jako odpověď na Hospodinovy činy (odezvu Hospodinova jednání) je dokonce nařazeno: „žalmy zpívejte Hospodinu, nebo velké věci učinil“ (Iz 12,5 kral.). I David při bohoslužbě v Jeruzalémě přikazuje „žalmy“ zpívat a to Bohu: „žalmy prozpěvujte jemu, rozmlouvejte o všech divných skutcích jeho“ (1 Pa 16,9 kral.). A svou odezvu nachází výzva k používání žalmů pro oslavu Boha

i v Novém zákoně: „s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy“ (Ko 3,16 ČEP). K tomu jsou žalmy tedy určeny. Jinými slovy: právě s ním sdílet to, co sám v člověku rozezněl. Vrcholný, nejpříměrejší a spirituálně nejeftektivnější způsob vstupu do světa žalmů lze ovšem formulovat až v kombinaci s nadpisem, který v hebrejské Bibli kniha Žalmů má. Hebrejsky zní *t-hilim*. Je to podstatné jméno v množném čísle odvozené od obtížně do češtiny převoditelného hebrejského slovesa *h-l-l*

(známého v češtině z hebraismu *halelujah*). Jednotné číslo tohoto podstatného jména (hebr. *t-hilá*) je v žalmech poměrně časté a v Ž 145 se vyskytuje dokonce v žalmovém nadpisu. Je to onomatopoické sloveso s významem zářit a šilet. Popisuje zkušenost spojenou se silným zážitkem, který má dopad do řeči člověka, resp. projevuje se změněnou mluvou, v níž převažuje sla-

bika la (podobný jev popisuje i řecké sloveso *lalein*). Žalmy jsou potom texty, které mají v pozadí silnou náboženskou zkušenost, resp. vypovídají o setkání s Bohem, reagují na blízkost Bohu. Tedy texty blízké řeči ve vytržení. Jenže žalmy umožňují tento zážitek nejen zjevovat (vypovídat o něm), dosvědčovat a konzervovat (uchovávat) jej, ale také zprostředkovávat.

Jinými slovy: v žalmech komunita Hospodinových vyznavačů rozpoznala zvláštní silný náboj. Žalmy jsou jakési zářiče, které v sobě mají potenciál rozzářit toho, kdo pomocí žalmů zpívá Hospodinu. A vzhledem k závěru celé knihy Žalmů, resp. vzhledem k poslednímu žalmu (Ž 150) s třinácternásobnou výzvou *halelujah* (česky: „rozzářete se Hospodinu!“ nebo „rozzařte Hospodinu!“), jímž kniha vrcholí, je možno říci, že funkcí knihy Žalmů je uvést věřícího Izraelitu do tohoto způsobu komunikace s Bohem, do záření.

Jiří Beneš

Král David zpívající žalmy za doprovodu harfy od G. Dorého. Zdroj: wikipedia.org

Je možná neeschatologická poezie?

Tuto otázku, týkající se posledních věcí člověka, si klade významný polský básník, nositel Nobelovy ceny z roku 1980, Czesław Miłosz. A sám si odpovídá: „Byla by to poezie lhostejná vůči ose minulost - budoucnost i vůči ‚posledním věcem‘, a tedy Spáse a Zavržení, Soudu, Království Božím, vůči cíli Dějin neboli vůči všemu, co spojuje čas určený jednomu životu s časem lidstva. Je těžké na tuto otázku odpovědět.“

Slavný autor hledá příčiny neopodstatněného optimismu či naopak ponuré bezvýchodnosti moderní poezie, pátrá po důvodech rostoucí oblíbenosti této literární oblasti v tragických obdobích a ptá se, jak dokázala - či nedokázala - odrazit skutečnost v období války a vyhlazování celých národů.

Poezie podává velmi silné svědectví o pohybu ducha, o lidskosti, citovosti, o dějinných zvratech, dýchne na nás i střípkem filosofie dějin. Skutečný básník vnímá, že v naší civilizaci je vazba mezi poezií a „pohybem“ nevyhnutelná. Probíhají silné turbulence, věci

se dostávají do nových situací a souvislostí. A naděje, vědomá nebo neuvědomělá, básníka podporuje, pomáhá jeho vhledu, pravdivosti, statečnosti. Poezie je hodnotitelka, zachránitelka, ovlivňuje nejnepříjemnější směr našeho života. V ní jako v zrcadle spatřujeme své životní labyrinty. Její vůně nás pozvedá a přitahuje.

Pochmurnost části poezie 20. století snad vychází z toho, že vzor poezie zrozené z „nedorozumění mezi básníkem a velkou lidskou rodinou“ působí proti přirozenosti naší civilizace, jež byla utvářena Bibli, a proto je ve své podstatě eschatologická. Poezie nemůže končit v nicotě. Nedochází k anihilaci bytí. Jsou různé vzpoury a všelijaká nedorozumění, ale touha po Spáse má silný akční rádius. Myslím si, že téměř nepotkáte básníka, který by hluboce podvědomě netoužil po záchraně, po spásném slově, po cestě do Království Božího.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

7. neděle po svatém Duchu

Avšak Bůh mi poskytuje pomoc, Panovník je s těmi, kdo mě podpírají. Kéž to zlo odrazí na ty, kdo proti mně sočí! Ve své věrnosti je umlč. ŽALM 54,6-7

První čtení: Izajáš 44,6-8

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctívali, modleme se k Hospodinu.

3. Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otci milá a vlídně jim přijatá, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, prameni veškeré moudrosti, ty znáš naše potřeby dříve, než o ně prosíme. Měj soucit s naší slabostí a milostivě nám daruj vše, oč se prosit neodvažujeme, nebo ve své slepotě o to prosit neumíme! Osviň nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,12-25

Evangelium: Matouš 13,24-30.36-43

Verše k obětování: Žalm 19,9.10.11.12

Verše k požehnání: Žalm Žalm 111,4-5

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať nám přijímání svátosti večere Páně přináší očistění, posvěcení a jednotu v lásce! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 4, 39, 52, 53, 54, 83, 104, 308

Nad Písmem

S královstvím nebeským je to tak... Mt 13,24-30

„S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli. Když však lidé spali, přišel nepřítel, nasele plevel do pšenice a odešel. Když vyrostlo stéblo a nasadilo klas, tu ukázal se i plevel.“ Mt 13,24-30.36-43

Milé sestry a bratři, jak rozeznat, co je pravé a falešné? Text z podobnosti 13. kapitoly Matoušova evangelia nám pomůže.

Toto podobnoství Ježíš vysvětlil. Víc můžeme pochopit čtením a s mocí Ducha svatého. Vydejme se správným směrem. Denně potřebujeme slyšet slova o naději, učit se, jít ke všem a získávat učedníky, předat, co jsme sami přijali, vydat mnohonásobek jako klas.

Pšenice představuje opravdové věřící, kterým jde o naplnění Božího záměru, záchranu světa. Ježíš přirovnává království k člověku, který na svém poli zasel dobré semeno. Zatímco spal, přišel jeho nepřítel a mezi pšenici zasel plevel. To jsou lidé věřící pouze sami v sebe, pyšní a nepoddajní Bohu. Když služebníci uviděli na poli plevel rostoucí spolu s pšenicí, ptali se hospodáře, jak se to stalo. On poznal, že je to

práce nepřítel. Služebníci byli ochotni plevel ihned vytrhat. Hospodář však řekl, aby počkali do sklizně. Potom ženci obojí od sebe oddělí. Pšenici shromáždí do stodoly a plevel spálí. Proč hospodář nařídil počkat? V přírodě jsou kořeny obilí a plevele propletené, že prakticky není možné vytrhnout jedno a nepoškodit druhé. Je důležité zdůraznit, že pole je svět, nikoliv jen církev. Dobré semeno představuje syny království nebeského. Plevel představuje syny toho zlého. Nepřítel má mnoho plánů, jak zhatit Boží dílo. Zasel do světa ty, kdo vypadají, mluví jako učedníci, ale nejsou. Je psáno, že vyvstanou žimesiášové a žiporoci a budou předvádět znamení a zázraky, aby svedli vyvolené (Mk 13,22). Satan je nepřítel Boha i Božího lidu. Žeň je konec tohoto věku a ženci - andělé budou vše, dobré i zlé, sklízet.

Sami cítíme, jak nás ovlivňuje blízkost vzrůstajícího plevele i propletených kořenů. Všichni máme svou zkušenost, nesmíme se nechat ovládnout zlem. Není naším úkolem začít prohrávat. Odolat je těžké. Milujeme svou církev, dáváme jí to najevo svou přízní, společným životem, obětavou službou. Naše malé činy jsou v očích Boha velké. Dostalo se nám odměny věčného života. Bůh nezavrhl svůj lid, který si předem vyhlédl (Ř 11,2). Bezbožný způsob života brzy ukáže pravou podobu. Náš postoj může změnit jeho další směr (1K 5,9-13). Počítejme s tím, že budou opravdoví i falešní, ryzost i podvrh, a že tak bude až do skonání tohoto věku. Boží poslové, ženci, vykonají, co jim bude přikázáno a nastane soud (Zj 14,14-20).

Vladislav Vojtěch Hána

Pane, děkujeme za věčné a živé slovo. Poznáváme své slabosti a nedokonalosti, pády i bolesti. Jen s tebou nabýváme nových sil, běžíme bez únavy. Vylíj vody v místa vyprahlá, po tobě toužíme. Probud' váhavé. Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Amen.

Výročí sboru v Brně - Řečkovicích II

V minulém čísle ČZ se v souvislosti s 60. výročí Sboru Páně v Brně-Řečkovicích br. Jakub Marša zamýšlel nad neobyčejnými okolnostmi, jež vedly ke vzniku tohoto sboru naší církve. Z článku je patrné, jak málo stačilo k tomu, aby sbor nikdy nespátl světlo světa: Obstrukce komunistických úřadů a měnová reforma zhatily dosavadní úsilí věřících.

Impulz k posunu přišel až roku 1954 a jeho původcem byl nečekávaný činitel; počasí. Při pobožnosti konané na staveništi „hned při vstupu s. farárky Svobodové za oltář se strhl prudký vítr, s oltáře spadl svícen a odletěl stranou. Také pozadí (...) se důkladně kymácelo, takže byla oprávněná obava, že spadne na sestru farářku. (...) S oltáře odval vítr poznámky k promluvě a zavíral knihy a pod.“ A právě špatné počasí vnuklo věřícím myšlenku, jak se přes frustrující začarovaný kruh jednání s úřady posunout z místa. Stále stojící starý domek z konfiskátu začali adaptovat, aby mohl sloužit pro vykonávání pobožností, což bylo řešení průchozí přes církevní oddělení KNV! Ve skutečnosti se ale jednalo o záminku,

neboť cílem bylo v sousedství vybudovat vysněný kostel. Řečkovičtí proto zahájili „adaptaci“ domku v místech, kde měla stát severní stěna nového sboru, nyní zapovězeného pojmu: „Už jsme neřikli Husův sbor, stavba sboru apod., nýbrž adaptace bohoslužebné místnosti, někdy také získání vlastní střechy nad hlavou.“ O plánu bylo vyzkoumeno deset lidí – a biskup Václav Janota. Ten v červnu na staveništi nejdřív odsloužil bohoslužbu, aby poté odešel do bytu jedné z místních rodin, kde byl do problematiky „adaptace domku“ zasvěcen. „Bratr biskup poslouchal, opravil, radil, schválil – a slíbil všemožnou pomoc.“ Věřící v Řečkovicích tak po letech usilovného snažení na spolu-

práci s komunistickými úřady rezignovali a rozhodli se vzít další osud sboru do svých rukou. Riskantní počín, i proto bylo s plánem obeznámeno celkem pouze jedenáct lidí. „Krajský národní výbor písemně povolil rekonstrukci bohoslužebné místnosti asi v polovici ledna“ roku 1955, pochvaloval si kronikář Jindřich Fuks. S prací na budově nového sboru se pak započalo v dubnu – Řečkovičtí ovšem, jak již bylo zmíněno výše, nežádali na KNV o povolení ke stavbě kostela, nýbrž pouze „letního shromaždiště“ vedle schválené modlitebny v domku – což bylo úřady povoleno! Věřícím při této snaze najít okliku v byrokratickém labyrintu zákazů, plánů a nařízení výrazně pomohla skuteč-

nost, že dřívou většinu práce vykonávali nejhrošivější členové sami bez pomoci stavebních firem, tedy poměrně anonymně. Stejným způsobem získávali materiál (nejčastěji ze sutin během světové války zničených staveb) z nejrůznějších koutů Brna. Další jednání s úřady se neslo v duchu žádosti o postupné vylepšování. Nejdříve kvůli silnému větru povoleno vyzdění prostorů mezi pilíři, posléze – kvůli dešti – též zastřešení. „Za celý rok 1955 jsme odpracovali 6131 hodin. Tak vysoká číslice svépomocí svědčí jistě nejlépe o bezměrné touze po vlastním stánku bohoslužebném. Svědčí také o obětavosti příslušníků a o jednotné myšlence těch, jimž svěřeno nemalé břímě vésti náboženskou obec.“ Vše směřovalo ke šťastnému konci. Sbor Páně byl slavnostně otevřen 30. června 1957 za účasti patriarchy Františka Kováře a brněnského biskupa Václava Janoty. Průvod prošel jako v dobách před druhou světovou válkou Řečkovicemi a radoval se z prvních bohoslužeb v novém,

vlastním sboru. Podle Jindřicha Fukse se dlouho očekávaného momentu zúčastnilo okolo 3000 lidí. „Kamenný chrám je předpokladem pro vznik živého chrámu. (...) Dokončení úpravy sboru v obtížné době (...) zavazuje řečkovické věřící k usilovnému vyhledávání Ježíše Krista a k oddané a pokorné službě,“ zaznamenal kronikář slova patriarchy. „Nyní už mohu umřít, protože jsem uviděl řečkovický sbor... Je v těchto slovech staříčkého bratra sumou všechna touha, všechna láska i obět' řečkovických věřících,“ můžeme číst na stránkách Českého zápasu. Jednalo se o vyvrcholení téměř třicetiletého úsilí celého zdejšího společenství, o završení dlouhé a komplikované cesty plné zvratů a pádů. Vždyť Sbor Páně nebyl pouze budovou; byl a zůstává odrazem víry řečkovických věřících, tvrdé zkoušených strastmi 2. světové války i nepřízní od r. 1948 vládnoucího a církvím nepřejícího komunistického režimu.

Jakub Marša

Modrý ...

Pokračování ze str. 1

organizuje Amnesty International. Spočívá v tom, že toto hnutí má určitý okruh lidí, tzv. živých knížek – cizinců žijících v Brně – kteří mají nějaké zvláštní povolání. Chodí do škol a se studenty hovoří o své práci. Co studenty zajímá v souvislosti s farářským povoláním? Byli překvapení, že přišla žena?

Oni to nejsou jen cizinci, kteří do škol v rámci Živé knihovny chodí, je tam třeba Čech fotograf – navrátilivší se emigrant, romský policista z brněnského Cejlu, lesbička evangelička, která vystudovala 4 vysoké školy a která žije v registrovaném a poženáném partnerství, vozičkářka, která „běhá“ půlmaratony. Prostě samí zajímaví lidé, se sdělnými příběhy a osudy. Studenty většinou nejvíc zajímá moje tetování. A jestli to nevádí věřícím. A velmi často jsou překvapení tím, že jsem „normální“ – že se jen nedomlívám, ale že práce faráře je daleko pestřejší a mnohovrstevnatá. Že se starám o syna, zahradu, naše zvířata, můžu mít muže, nežiju v klášteře, piju pivo a tak. Většinou, dle reakcí, čekají téměř bytost na úrovni mimozemšťanky nebo osobu z kláštera, a pak jsou překvapení, že se s nimi baví normální žena s mnoha zájmy.

♦ Další všetečná otázka se týká využití farní zahrady – v souladu s biblickou ideou člověka coby řádného poctivého správce, hospodáře na této zemi. Člověka, který nejen bere, ale i dává. Jak je to se zahradou v Brně na Botanické, jak se zde daří uskutečňovat tuto myšlenku?

Se zahradou se to má tak, že jsem rozšířila známé pořekadlo „práce jako na kostele“ na „práce jako na kostele a farní zahradě k tomu!“ Minulý týden tu byli dva lidé, koukali na zahradu a pak se mě ptali, proč je tak zanedbaná - a já tam přítom už rok celkem intenzivně pracuju a leccos pěstuju! Na Letnici jsme stočili první farní med. Sklízím bylinky – levanduli a meduňku, vyráběla jsem pampeliškový sirup a bezový likér -

vše ze zahrady u kostela. Ovšem, práce nebere konce, je tu hodně nánosů z minula a mám dvě ruce, díky Bohu za ně. Ta „zanedbanost“ zahrady je daná i tím, že je mi blízký koncept přírodní, permakulturní zahrady, tedy žádné kamínky vysypané cestičky, úhledné záhonky bez plevele, chemie a podobně. Plevel totiž není plevel, ale doprovodná rostlina! Myslí si, že farní zahrada má v sobě obrovský sociální i terapeutický potenciál – jednak na ní můžete pěstovat zeleninu a ovoce, z nichž lze pak třeba vařit společný oběd pro farníky, nebo na ní můžete sedět u ohně, sloužit bohoslužbu, dělat různá jiná setkání nebo můžete část zahrady nabídnout těm, co chtějí zahradničit, ale nemají kde – tzv. komunitní zahrada. Pěči o zahradu lze dát signál, že vám není lhostejné životní prostředí

dí, můžete třeba včelařit (zrovna tento rozhovor píšu s napučenou rukou od včelího jedu) nebo zde vytvořit hmyzí hotel, umístit budky pro čmeláky, netopýry apod. Na zahradě se dá kompostovat bioodpad, a tady se opět může zapojit celá farnost, donášet slupky a odnášet si kvalitní kompost, třeba na kyticke v truhlíku za oknem. Nápadů je řada, tiše si sním o pár farních slepičkách a celkově o farní zahradě jako ukázce toho, že i v centru města, na malém prostoru, se dá „něco“ dělat, z čeho nemáte užitek jen vy sami a co je navíc naplňujícím a radost přinášejícím úsilím.

♦ Jak se ti líbilo číslo Českého zápasu věnované Karlu Farskému? Co

v něm chybělo, co se povedlo?

Příznám se, že jsem se k jeho četbě dostala až na základě tvého dotazu, nebyl čas, mám zkouškové období a vypukla svatební sezona :-)). Nicméně - velmi mě potěšil článek o vztahu K. Farského k přírodě a taky ukázka z jeho kázání v úvodníku ČZ. Už několik let bádám, v duchu stop z první dogmatiky ČČS, o detailnějších informacích o tom, jak hluboký vztah měl K. Farský k dalším náboženstvím, konkrétně k praxi buddhismu, hinduismu a islámu, k jejich mystice. Mám za to, že zmínka někdy z r. 1923 o tom, že ČČS si vážila duchovních postav, jako byli například Buddha, M. Gándhí a další, byla velmi zajímavá, až z pozdějších naukových textů zmizela, i to, že náš život obohacují různé duchovní proudy a myšlenky. O tom bych se ráda dozvěděla víc, Karel Farský byl skutečně hluboce vzdělaným a otevřeně smýšlejícím duchovním člověkem a já jsem ráda, že můžu sloužit v církvi, která v sobě nese jeho energii a staví na jeho myšlenkách.

Sandro, moc děkujeme za rozhovor a těším se že se spolu brzy na stránkách ČZ opět sejdem.

Klára Břeňová

Sandra Silná, farářka Církve československé husitské. Narodena 18. prosince 1979 v Nymburce. Po absolvování studii na Prvním soukromém jazykovém gymnáziu v Hradci Králové a během studia husitské teologie, judaistiky a psychosociálních studií na Husitské teologické fakultě UK pracovala jako knihovnice a servírka. Několik let podnikala jako provozovatelka čajovny. Od r. 2007 působí jako farářka ČČSH. V letech 2007 - 2016 byla farářkou v Praze Břevnově, od r. 2016 působí v Brně. V letech 2008 - 2016 také zastávala pozici generální sekretářky Ekumenické rady církvi v ČR. V současné době dále studuje Střední průmyslovou školu potravinářských technologií v Praze, obor pivovarnictví, a na Masarykově univerzitě v Brně, Fakultě sociálních studií, magisterský obor Environmentální studia se specializací „Město, venkov, krajina“.

Můžete si přečíst

Nová publikace o Karlu Farském

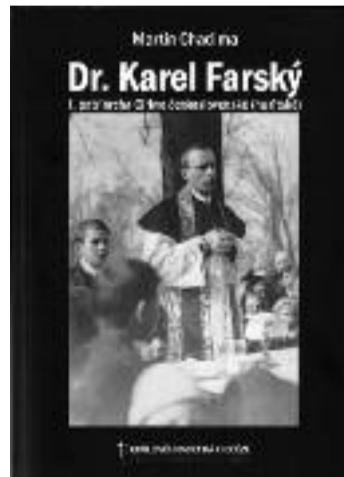
V letošním roce si připomínáme 90. výročí úmrtí dr. Karla Farského, prvního patriarchy Církve československé. Přestože byl náš první patriarcha i významnou postavou období I. republiky, nebyla jeho osoba dostatečně doceněna v našich vlastních publikacích. Poslední knihou, kterou můžeme nazvat odbornou publikací, vyšla v roce 1982 (!) a jejími autory byli významní (a také publikačně nedocenení) československý teolog Zdeněk Trtík a archivář ústředního archivu ČČS(h) Václav Kadefávek. Tato neradostná skutečnost však letošním rokem skončila. Pěči královéhradecké diecéze vyšla v polovině června odborná publikace našeho teologa (pedagoga a duchovního v Praelouči) Martina Chadimy. Ten v minulých letech publikoval několik úspěšných odborných publikací k tématům, která jsou nám husitům blízká (*Mistr Jan Hus – člověk, teolog, mučedník* či *Mistr Jeroným Pražský – tragický příběh středověkého intelektuála*). Se stejnou chutí a erudiicí se chopil i tématu nám nejbližšího; zpracování života a díla dr. Karla Farského. Kniha je psána čtivou a kultivovanou formou. Tak jako v knihách předchozích i zde čerpá Chadima z pramenných zdrojů a kniha obsahuje dosud nepublikované úryvky z dopisů Karla Farského, Gustava Adolfa Procházky, Aloise Spisara a dalších významných mužů. Předmluvou knihu doprovodili prof. Zdeněk Kučera a královéhradecký biskup Pavel Pechanec.

V publikaci nazvané **DR. KAREL FARSKÝ - I. PATRIARCHA CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ (HUSITSKÉ)** najdeme reálné z dob mládí a studia Karla Farského, z dob jeho prvních skutečných zápasů s představenými církve římsko-katolické, již se stal knězem. Přemýšlivý čtenář se dozví i o základních myšlenkách tzv. katolického modernizmu i o tom jak tento směr formoval myšlení dr. Farského. Významná část Chadimovy knihy je věnována traumatickému střetu dvou ideových směrů v Církvi československé, resp. tzv. pravoslavné krizi. Právě během ní se formoval zásadní ideový postoj dr. Farského, který bude do budoucna zastávat stanovisko církve „presbyterní s episkopálními prvky“. Nutno podotknout, že právě v tomto zápase, vedeném často velmi nevybíravými verbálními i psanými prostředky ztratil dr. Farský značnou část svých životních sil.

Závěrečná část knihy je věnována posledním létům života Karla Farského, během nichž stačil tento skromný, pokorný a čestný člověk navštívit významnou konferenci ve Stockholmu, absolvovat misijní cestu po USA a zasadit se o stabilizaci donedávna rozhádané církve.

Když 12. června dr. Karel Farský zemřel, uzavřela se první kapitola života nové denominace, Církve československé. Farského odkaz spočívá především v jeho osobitém následování Krista, v němž se snoubí otevřené srdce s kritickým uvažováním. Právě symbióza citu a rozumu je tím, co Církvi československé, nyní již husitské, může pomoci překlenout i současné období odlivu členské základny a určitěho ideového tápání.

Blanka Čížková, Martin Chadima

Zprávy

Ohlédnutí za Nocí kostelů v Praze - Nuslích

V našem společenství v Husově sboru v pražských Nuslích jsme zahájili akci Noc kostelů již v odpoledních hodinách programem pro děti, v rámci kterého děti malovaly na chodník, byla pro ně připravena zábavná fyzika s Mojžíšem a strom Ránovník. Náš tým v čele s farářem Pavlem Kolářem byl po celou dobu trvání akce k dispozici přichozím odpovědět na jejich dotazy či jen tak přátelsky popovídat. Večer jsme za-

hájili modlitbou světla se zažehnáním svící a duchovním slovem na text Janova evangelia: „*Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví...*“ (J 1,9-14) Následovalo agapé aneb pozvání ke společnému stolu do farní zahrady, kde se diskutovalo do pozdních nočních hodin. Náš chrám ten večer průběžně navštívilo 250 lidí. Chvála Kristu!

Michaela Noe Švestková

Nové knihy Královéhradecké diecéze

Královéhradecká diecéze CČSH vydala v červnu novou publikaci **VÍRA, NADĚJE, LÁSKA - POČÁTKY, VÝVOJ A SOUČASNOST CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ**, Vladimír Hrabá, Hradec Králové 2017. Formát 200x200mm, brožovaná, 50 stran s černobílými fotografiemi. Cena 30,- Kč.

Kniha se chce ohlédnout za téměř sty-

lety této církve. Vrátil se ke kořenům společenství a v jisté zkratce je zasadit do širšího rámce dějin křesťanství. Publikace ve dvanácti kapitolách popisuje počátky křesťanské církve, její vývoj, reformní dobu, počátky Církve československé husitské až po současnost. Také se zde seznámíme s výjimečnou osobností zakladatele dr. Karla Farského, s liturgií, architekturou a dalšími prvky, kterými se tato církev podobá jiným církvím nebo naopak se jimi liší a vyjadřuje tak svoji osobitost.

Královéhradecká diecéze CČSH vydala také publikaci **DR. KAREL FARSKÝ - I. PATRIARCHA CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ (HUSITSKÉ)**, Martin Chadima, Hradec Králové 2017. Formát A5, brožovaná s klopami, 204 stran s černobílými fotografiemi. Cena 150,- Kč. (viz recenze na předcházející straně) JP

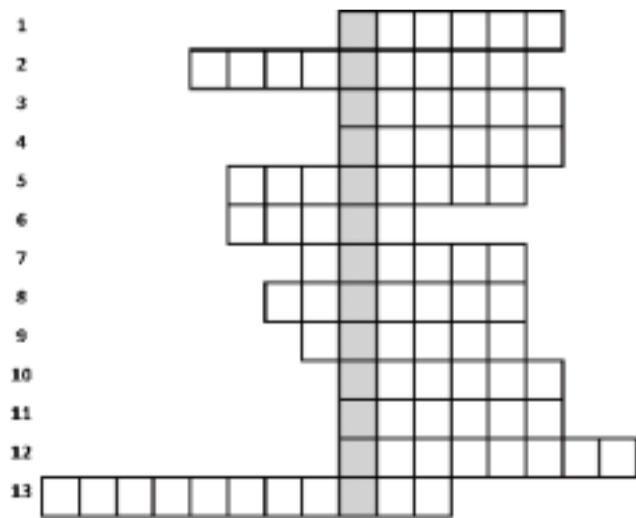
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O plevli mezi pšenící

Podle textu Mt 13,24-30 vepisujte slova, chybějící v textu, do doplňovačky.

S královstvím (5) je to tak, jako když jeden (3) zasel dobré semeno na svém poli. V noci však přišel (12), nasel do pšenice (1) a odešel. Když vyrostlo (7) a nasadilo na klas, ukázal se i plevel. Přišli sluhové toho (2) a ptali se, zda mají plevel vytrhat. On jim však (9): „Ne, protože byste vytrhali z (4) i pšenici. Ať spolu roste (6) až do žně. V čas žně řeknu (11): Seberte nejprve plevel a svažte jej do (10) ke spálení, ale (8) (13) do mé stodoly.“

Řešení z minulého čísla: Přinášet užitek.

Jana Krajčířiková

Placená inzerce

Foto: Otakar Čejka

Šedesát let duchovním Církve československé husitské

František Konvalinka přijal kněžské svěcení v neděli 30. června 1957 při bohoslužbě v Husově sboru v Praze na Smíchově spolu s dalšími šesti abiturienty čtvrtého ročníku Husovy československé bohoslovecké fakulty. Bohoslužba se konala ve tři hodiny odpoledne, sloužil

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 24.7. 2017, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 25.7. 2017, 17.00
František Šťastný – varhany
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

středa 26.7. 2017, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Jana Jonášová – soprán
J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, Ch. M. WIDOR

středa 26.7. 2017, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
soubor historických nástrojů
Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

čtvrtek 27.7. 2017, 17.00
CANTO CORNO E ORGANNO
Věra Trojanová – varhany
Radka Kyralová – mezzosoprán
Tomáš Kyral – roh
J. S. BACH, W. A. MOZART, C. FRANCK, G. CACCINI

pátek 28.7. 2017, 17.00
Josef Popelka – varhany
Miroslav Lopuchovský – flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. Ph. TELEMANN, M. MARAIS

pátek 28.7. 2017, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

sobota 29.7. 2017, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Věra Likérová – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 29.7. 2017, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
A. VIVALDI, SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. GERSHWIN

neděle 30.7. 2017, 17.00
ADAMUS TRIO
Jan Adamus – hoboj, anglický roh
Marcela Adamusová – housle
Martin Levický – piano, klavír, varhany
J. HAYDN, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 30.7. 2017, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

ji pražský biskup Miroslav Novák, který po kázání a vysvěcení absolventů kněžského studia předal další vedení bohoslužby právě novoknězi Františku Konvalinkovi. V pátek 30. června letošního roku tedy uplynulo od této události šedesát let a jubilantovi ji přišli připomenout vřelými slovy blahopřání, díků i dárky nynější farář Husova sboru v Olomouci, br. Jaroslav Křivánek, spolu s předsedkyní rady starších, sestrou Ivanou Hornišerovou. V olomouckém sboru totiž odsloužil bratr Konvalinka nejdelší čas své ducho-

venské služby - dvacet let jako tamní farář i emerit ve zkráceném úvazku. Překvapený jubilant přijal gratulanty s radostí a strávil s nimi dosti dlouhý čas v srdečném rozhovoru, který nemohl začít jinak, než přípitkem. František Konvalinka si připomněl své výročí u Božího stolu Husova sboru v Prostějově v neděli 2. července, kdy vzpomněl s dojetím a díky svých rodičů, prvního faráře, který jej na duchovenskou cestu nasměroval i své manželky Zdenky, která byla vysvěcena spolu s ním. Nezapomněl i na pro něho významné učitele teologické fakulty a vůbec na lidi, kteří pro něho v uplynulých desetiletích něco znamenali. V závěru bohoslužby si vzala slovo zdejší farářka ses. Ivana Krejčí. Ta kolegovi rovněž poděkovala a srdečnými slovy popřála další mnohá léta ve zdraví a pod Boží ochranou, aby mu Pán ještě dlouho dopřál vystupovat po oltářních stupních a obracet se k bratřím a sestřím v lavicích se slovem Božím na rtech i společným zpěvem chvály Stvořitele, neboť většina těch, kteří s ním před šedesáti lety poprvé oblékli talár a vzali do rukou Bibli a kalich, už stanula před tváří Hospodinovou. Tak ještě jednou vše dobré, bratře Františku. Jitka Balatková

Prodlouženo vyhledávací řízení

Prodlužuje se vyhledávací řízení na obsazení pozice přednosty/přednostky organizačně-ekonomického odboru úřadu ústřední rady.

Kvalifikační předpoklady:

- VŠ vzdělání - ekonomické nebo právnické;
- praxe, organizační schopnosti, manažerské dovednosti;
- členství v CČSH výhodou

Nabízíme:

- služební poměr v CČSH;
- možnost i částečného úvazku, minimálně však 0,75;
- předpokládáný nástup od 1. října 2017

Žádost s životopisem zašlete do 31. 7. 2017 na adresu Církve československé husitské, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo e-mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

Z ekumeny

SRC ZDRAVÍ REFORMOVANÉ CÍRKVE ÚVAHAMÍ O „ŽIVÉM BOHU“

U příležitosti zasedání Generální rady Světového společenství reformovaných církví, které se uskutečnilo v Lipsku, generální tajemník Světové rady církví dr. Olav Fykse Tveit zaslal pozdrav a poděkoval reformovaným církvím za jejich příspěvek k rozvoji ekumenického hnutí.

Téma shromáždění, které proběhlo 28. června až 1. července, znělo: „Živý Bože, obnov a proměň nás“. „Jsme na společné cestě vpřed, aniž bychom čekali, až si všechno vyjasníme a na všem se shodneme, abychom se mohli posunout dál. Modlíme se však, aby nám Ježíš Kristus ukazoval, kudy jít. Obraz pouti nám připomíná cestu jednoty v církvích a ekumenickém hnutí naší doby,“ dodal Tveit.

„Naše kroky vedou do neznáma a přítomný čas je ten jediný, který máme k dispozici. Nikdo nemůže žít v minulosti. Úsilí o návrat zpět je nejen nemožné, ale navíc i velmi riskantní a nebezpečné. V dnešní době jsme svědky mnoha různých nerealistických, sebeochranných, rozzlobujících a v některých případech agresivních, a dokonce i násilných programů, které se snaží vrátit k něčemu, co je podle nich nedotčené nebo co lze obnovit do původní podoby,“ pokračoval Tveit. Na závěr uvedl: „Nechme se všichni inspirovat Bachovou hudbou, kterou zde v Lipsku složil, a stejně jako on – a jak nám vy, reformovaní křesťané, často připomínáte – společně prohlásme: Soli Deo Gloria, Bohu buď sláva! Amen.“

Dle materiálů Světové rady církví připravila Mirka Čejková

Český zápas

MK ČRE 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotekna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

